

потикъ по-голѣмъ, по-обширенъ и по-съобразенъ съ времето, и то чрезъ девическото училище въ този градъ, каквото, ако е възможно, да не се лиши никое българско момиче или българка, която би поискала и пожелала да знае да прочита и пише правилно матерния си езикъ“.

Още въ 1860 год. въ гр. Ески Джумая се е основало женско д-во отъ нѣкоя си учителка въ града, г-жа Ана, съ цель да подпомага народното дѣло и да запознава жената съ новото въ живота: въ домакинството, литературата и пр.

Изглежда, че дружеството е прекъсвано и въ 1870 год. отново се възобновява пакъ отъ учителка, съ сжщата цель: просвѣта на жената и подпомагане нуждаещитъ се.

Сливенското женско д-во „Майчина длъжност“, основано на 7 януарий 1870 год., е имало за първа цель да подпомага бедни ученички и да се грижи за културното повдигане на сливенката. Почти всѣки празникъ, следъ отпускъ на църква, сж се състояли въ девическото училище събрания, въ които се държали сказки по възпитанието и образованието и върху длъжноститъ на домакинята. Отворило е следобѣдно училище за неграмотни девизи, по-късно подтиква общината да построи помѣщение за девическо училище, като събира помощи за това.

На следната година, по молба на Цариградското българско училище, д-вото събрало и изпратило на сжщото училище една помощъ отъ около 40 лири турски.

Първата и главна цель на Самоковското женско дружество „Зора“, основано въ 1871 г., е била да учи на четмо и писмо самоковскитъ девизи и съ това да се подържа националния духъ у тѣхъ. За това именно и дружеството е основано при манастиръ — хранилището на българщината презъ робството. По-късно дружеството е издържало учителка, която е учела момичетата да шиятъ и бродиратъ.

За изпълнение на първата си и главна цель — просвѣтата, Шуменското женско д-во „Родолубие“, основано въ 1872 г., е открило женско читалище, въ което сж се получавали почти всички вестници и списания, които сж излизали тогава. При читалището се е уредила и библиотека, която за тогавашното време е била богата. Имало е сжщо редовни четения всѣка недѣля въ читалището и сж се държали отъ негово име слова. Издържало е бедни момичета да завършатъ мѣстни или други девически училища.

Ямболското женско д-во „Развитие“, основано въ 1873 г., е издържало бедни момчета и момичета да се учатъ въ училище. Държало е често и сказки.

Г.-Орѣховското женско д-во „Просвѣта“, основано въ 1873 г., съ своето си име показва, че то е служило на народната просвѣта, но като главна цель си е поставило да подпомага мѣстния революционенъ комитетъ.

Сжща е била цельта и на Копривщенското женско д-во „Благовещение“, и на Пловдивското „Майчина грижа“ и на Кюстендилското женско дружество „Майчина длъжност“, и на всички, основани по онова време женски дружества.

Просвѣтата на народа, просвѣтата на жената — това е билъ истинскиятъ потикъ за основаването на женскитъ дружества и главната тѣхна дейность се е обхващала отъ тая просвѣта, давана, както видѣхме,